

Llegenda de l'hostal de la Barata

Matadepera

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: La Barata (Carretera de Terrassa a Talamanca, PK. 9)
Emplaçament: Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac
Alçada: 648

Coordenades:

Latitud: 41.64109
Longitud: 1.99125
UTM Est (X): 415989
UTM Nord (Y): 4610420

Classificació

Número de fitxa: 08120 - 142
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Tradició oral
Estil / època: Modern Contemporani
Segle: XVIII-XX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Obert
Ús actual: Simbòlic
Titularitat: Pública

Fitxes associades:

[La Barata](#)

Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dc., 20/01/2021 - 16:31

Descripció

La llegenda ha estat transcrita íntegrament del llibre de Jordi Suades i David Sanz (2000). Tot i que Benet Oliva (2016) senyala que aquesta i d'altres llegendes van ser recollides per Joan Amades, l'any 1904, de Moisès Capella i Paloma, vigilant de Terrassa. I diu així:

“Segons la tradició, l'hostaler de la Barata vigilava de prop els viatgers que hi anaven, si portaven o no diners i el camí què feien. Tenia relació amb un conjunt de lladres, molts d'ells masovers de cases properes, amb qui es comunicava amb un codi de senyals molt especial, a base de peces de roba esteses als finestrals exteriors de l'hostal. El missatge depenia de la peça de roba que s'estenia, la posició en què es disposava i la finestra que s'obria. Per tal de guanyar-se la confiança dels vianants els deixava armes sense munició. Un dia l'hostaler donà una escopeta sense càrrega a un vianant tot dient-li després de passar el punt perillós la fes tornar per algun traginer. Pel camí, abans d'arribar al punt on es preparava l'emboscada que havien preparat, trobà uns guàrdies, que examinaren l'arma i comprovaren que l'havien enganyat. Sense que el viatger se n'adonés li van carregar l'arma i li comentaren que si veia algun lladre li disparés un tret. Més endavant del camí va sortir un home emmascarat que li demanà els diners a canvi de la vida. Disparà i el matà. Es comprovà que era el masover d'una casa veïna. Amb la seva mort es descobrí el complot de l'Hostal de La Barata.

Per tal de poblar més encontorns, a fi de reduir el bandolerisme, es conta que alguns propietaris dels masos de Matadepera llogaren terres sense cultivar pel sistema de mitgers, és a dir, a parts proporcionals en les collites entre el propietari i el mitger. Es diu que aquest sistema no va resultar ja que els mitgers es convertiren en assaltadors de camins. Aquest fet es descobrí amb la captura d'un bandoler que resultà ser el mitger del Gabí, després d'aquest fet també es descobriren els plans de l'hostaler de La Barata”.

Història

Sorpren aquesta llegenda perquè en el paratge on s'alça La Barata, en altres temps, al peu del Camí Ral de Barcelona a Manresa, al punt d'arrencada del tram que mena de Matadepera a Sant Jaume de Vall, va fer que els seus propietaris, pagesos de remença construïssin un hostal. Ells mateixos van ser víctimes d'assalts per part de bandolers que actuaven en aquesta zona. Estan documentats dos intents de segrest dels fills de la casa. Un d'ells, de l'octubre de 1615 on la banda dels Avinyonesos segrestà l'hereu, tot i que per sort aconseguí fugir. El segon es va produir el mes de gener de 1613 pel bandoler Sastre Domingo.

Per altra banda s'han pogut documentar durant un període de cent anys, entre el 1542 i el 1645 un total de setze batlles de La Barata, època que coincideix amb l'etapa més forta del bandolerisme.

Bibliografia

AMADES, Joan (1936). *Costums i tradicions d'hostals i tavernes*. Barcelona. Col·lecció Biblioteca de Tradicions Populars, pp. 157. Tallers Gràfics Patrici Arnau. Club d'Esports de Muntanya.

FERRANDO ROIG, Antoni (1983). *El Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac. Història i arqueologia vistes per un excursionista*. El Pot Cooperativa. Sabadell, pp. 305.

OLIVA RICÓS, Benet (2016). La història de l'autracista Mossèn Barata, rector de Premià. Sessió d'Estudis Mataronins. Núm. 32, p. 25-28.

SUADES MARIGOT, J. i SANZ PÉREZ, David (2000). *Històries i llegendes de Sant Llorenç del Munt i l'Obac*, pp. 64-65. Sant Vicenç de Castellet: Farell editors.

Enllaços d'interès:

[Oliva i Ricós, Benet. «La història de l'austracista mossén Barata, rector de Pr...](#)

